

Ущапівська А.Р., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Козирєва В.П., к.ю.н., доцент

ПОЗОВНА ЗАЯВА У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Для прийняття справи до провадження господарському суду необхідно перевірити відповідність позовної заяви за її формою і змістом вимогам законодавства, а також встановити, чи є в наявності документи, які вимагає закон. Тому перевірка реквізитів позовної заяви і доданих до неї документів повинна відбуватися перед порушенням справи і прийняттям позовної заяви до провадження господарського суду. Дотримання належної форми позовної заяви і відповідність його змісту вимогам закону мають суттєве значення для підготовки судової справи до розгляду, а також для наступного правильного та швидкого розгляду його в засіданні господарського суду.

Позовна заява – це поданий до суду процесуальний документ, зафіксований на матеріальному носії та виконаний відповідно до вимог процесуального закону, у якому містяться матеріально-правові вимоги позивача до відповідача (третьої особи до однієї або обох сторін), засновані на певних юридичних фактах, обумовлених спірними матеріально-правовими відносинами [2].

Стаття 162 Господарського процесуального кодексу України закріплює перелік вимог, які повинна містити позовна заява. Із набранням чинності нової редакції Господарського процесуального кодексу України вимоги до позовних заяв стали більш суворими. Так, станом на сьогоднішній день, позовна заява має містити відомості, які раніше не вимагалися, а саме: відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору – у випадку, якщо законом встановлено обов'язковий досудовий порядок урегулювання спору; перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви; зазначення доказів, які не можуть бути подані разом із позовною заявою (за наявності); зазначення щодо наявності у позивача або іншої особи оригіналів письмових або електронних доказів, копії яких додано до заяви; попередній (орієнтовний) розрахунок суми судових витрат, які позивач поніс і які очікує понести в зв'язку із розглядом справи; підтвердження позивача про те, що ним не подано іншого позову (позовів) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з тих самих підстав [1].

Частина 2 статті 162 ГПК України встановлює, що позовна заява має містити: 1) найменування суду першої інстанції, до якого подається заява; 2) повне найменування (для юридичних осіб) або ім'я (прізвище, ім'я та по батькові – для фізичних осіб) сторін та інших учасників справи, їх місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання чи перебування (для фізичних осіб); поштовий індекс; ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України (для юридичних осіб, зареєстрованих за законодавством України), а також реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) за його наявності або номер і серію паспорта для фізичних осіб - громадян України (якщо такі відомості відомі позивачу), вказівку на статус фізичної особи - підприємця (для фізичних осіб - підприємців); відомі номери засобів зв'язку, офіційної електронної адреси та адреси електронної пошти; 3) зазначення ціни позову, якщо позов підлягає грошовій оцінці; обґрунтований розрахунок сум, що стягуються чи оспорується; 4) зміст позовних вимог: спосіб (способи) захисту прав або інтересів, передбачений законом чи договором, або інший спосіб (способи) захисту прав та інтересів, який не суперечить закону і який позивач просить суд визначити у рішенні; якщо позов подано до кількох відповідачів - зміст позовних вимог щодо кожного з них; 5) виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги; 6) відомості про вжиття заходів досудового врегулювання спору – у випадку, якщо законом встановлений обов'язковий досудовий порядок урегулювання спору; 7) відомості про вжиття заходів забезпечення доказів або позову до подання позовної заяви, якщо такі здійснювалися; 8) перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви; 9) попередній (орієнтовний) розрахунок суми судових витрат, які позивач поніс і які очікує понести в зв'язку із розглядом справи; 10) підтвердження позивача про те, що ним не подано іншого позову (позовів) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з тих самих підстав [1].

Співвідношення понять «позовна заява» та «позов» необхідно досліджувати як форму та її зміст. Так, позовна заява – це письмовий документ, який адресований суду та має відповідати закріпленим в процесуальному законодавстві вимогам [3]. У свою чергу, позовна заява містить позов (матеріально-правову вимогу) до відповідача. Наведений висновок відповідає і нормам чинного процесуального законодавства – позов пред'являється шляхом подання позовної заяви до суду першої інстанції (ч. 1 ст. 171 Господарського процесуального кодексу України). Однак, в

законодавстві досліджувані поняття в деяких випадках використовуються у невідповідності до їх змісту. Так, пунктом 10 ч. 3 ст. 164 Господарського процесуального кодексу України закріплено, що позовна заява повинна містити підтвердження позивача про те, що ним не подано іншого позову (позовів) до цього самого відповідача (відповідачів) з тим самим предметом та з тих самих підстав.

Література

1. Господарський процесуальний кодекс України від 06 лист. 1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> (дата змінення: 01.10.2020).

2. Балюк І. Господарське процесуальне право: навч.-метод. посіб. Київ: КНЕУ, 2002. 247 с.

УДК 347.82(043.2)

Цап А.В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Козирева В.П., к.ю.н., доцент

АВІАЦІЙНА БЕЗПЕКА

У Законі України «Про державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» зазначається, що авіаційна безпека – захист цивільної авіації від актів незаконного втручання, який забезпечується шляхом здійснення комплексу заходів із залученням людських і матеріальних ресурсів [1].

А саме безпека цивільної авіації і загалом безпека є найважливішим фактором для життя та здоров'я людини. З точки зору принципу причинності, який передбачає встановлення взаємозв'язку між причинами і наслідками подій та явищ, поняття транспортної безпеки (безпеки транспортування) має три складові: безпечне транспортування пасажирів та вантажів завдяки забезпеченню надійності транспортних засобів і споруд, виконанню всіх передбачених технологічних процесів, пов'язаних з роботою транспорту; захист процесу транспортування та транспортних підприємств від проявів протидії, провокацій та тероризму; захист довкілля у зв'язку із функціонуванням транспортних підприємств.

Тобто транспортна безпека (безпека транспортування) – поняття широке, воно стосується не тільки безпеки перевезень, але й безпеки всіх технологічних процесів транспортних галузей, в тому числі й економічної, та інформаційної безпеки. Вона спрямована на захист: пасажирів, власників, отримувачів і перевізників вантажів як